

Co je kvalita vysokých škol

Eva Münsterová, VUT Brno

Celostátní studentská konference
ACSA, 29.-30.11.2007, Brno

Vysoké školy. Boloňský proces. Kvalita

Vysoké školy – instituce poskytující služby společnosti

Oblast vzdělávání

Oblast výzkumu a vývoje

Oblast odborné činnosti = spolupráce s okolím

Zvyšující se úloha a odpovědnost VŠ při budování Evropy

Boloňský proces a kvalita VŠ

Bologna 1999, Praha 2001, Berlín 2003,
Bergen 2005, Londýn 2007

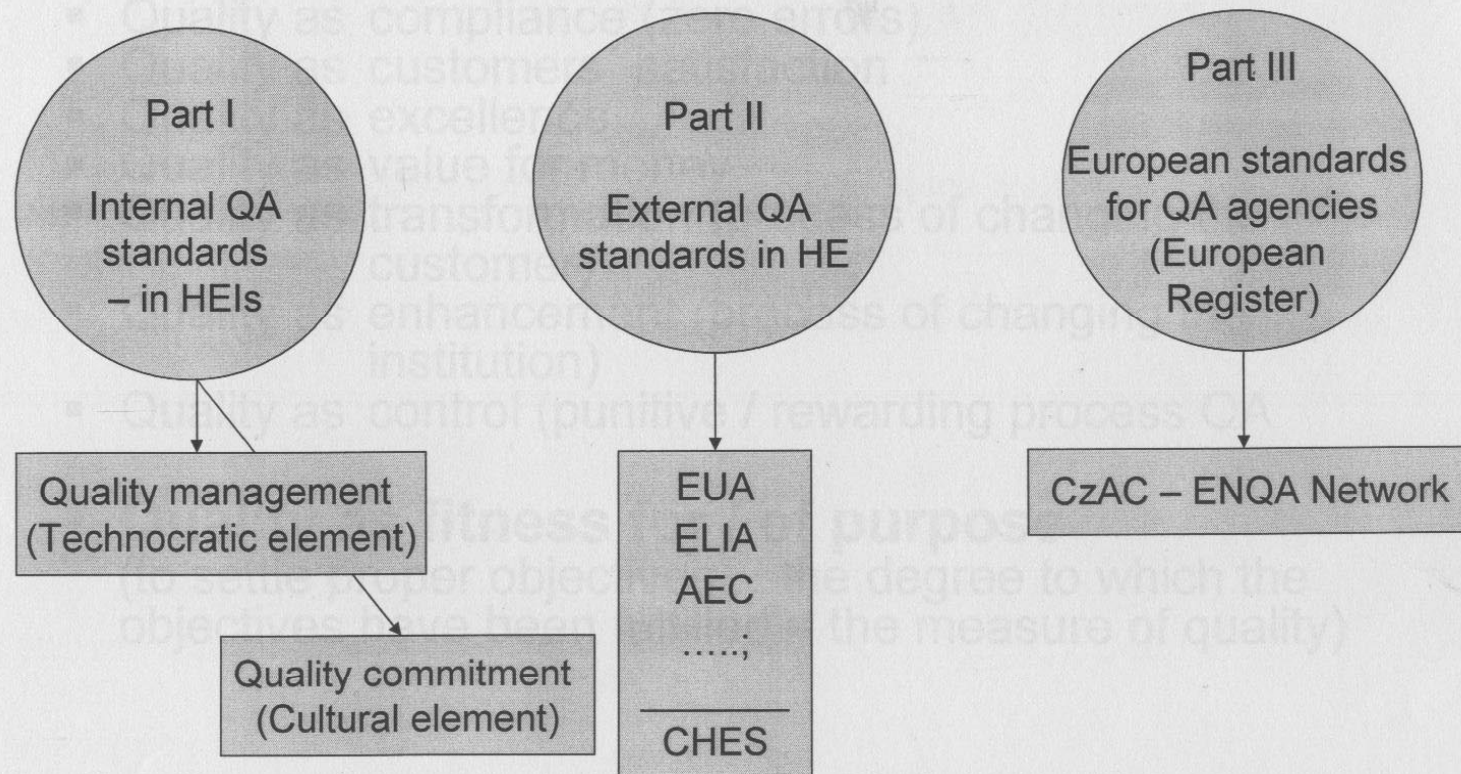
Kvalita klíčovým pojmem a podmínkou úspěšnosti BP.

Systemizace procesu zajišťování kvality.

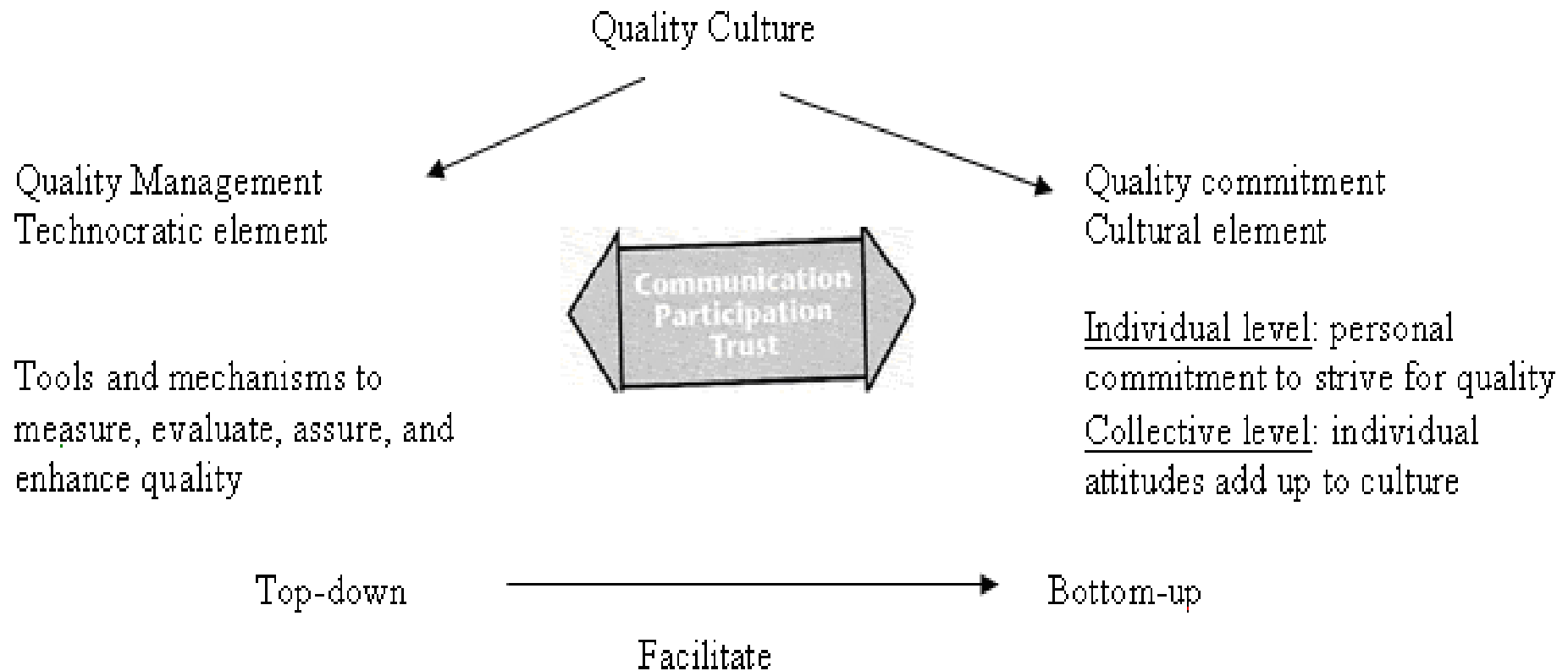
„Standards and Guidelines for QA in the EHEA – I,II,III.“

Standards and Guidelines for QA in the EHEA

Standards and Guidelines for QA in EHEA

Standards and Guidelines for QA in the EHEA

Pověření EK k zajišťování Q VŠ

EUA a zajišťování kvality VŠ (Bergen až Londýn)

- a) projekt Institucionální hodnocení kvality
- b) projekt Quality Culture (2002-2006)
- c) projekt Quality Creativity (od 2006)

Za svou kvalitu je primárně odpovědná každá VŠ

Projekt Quality Culture – pomoc VŠ při budování vnitřního systému zajišťování kvality (136 evropských VŠ, 18 sítí)

Závěrečná zpráva „Quality culture in European universities: A bottom-up approach“.

Diskuse o pojetí kvality I

Aristoteles:

Kvalitu můžeme vnímat jako přiměřenost určité res nebo ens k plnění jejího účelu

Současná pojetí kvality:

- kvalita jako vhodnost k účelu, a vhodnost účelu;
- kvalita jako shoda (nulové chyby);
- kvalita jako uspokojení zákazníků;
- kvalita jako excelence;
- kvalita jako peněžní hodnota;
- kvalita jako transformace (proces přeměny zákazníka);
- kvalita jako zlepšování (proces přeměny instituce);
- kvalita jako podnět k procesu postihů případně odměn

Diskuse o pojetí kvality II

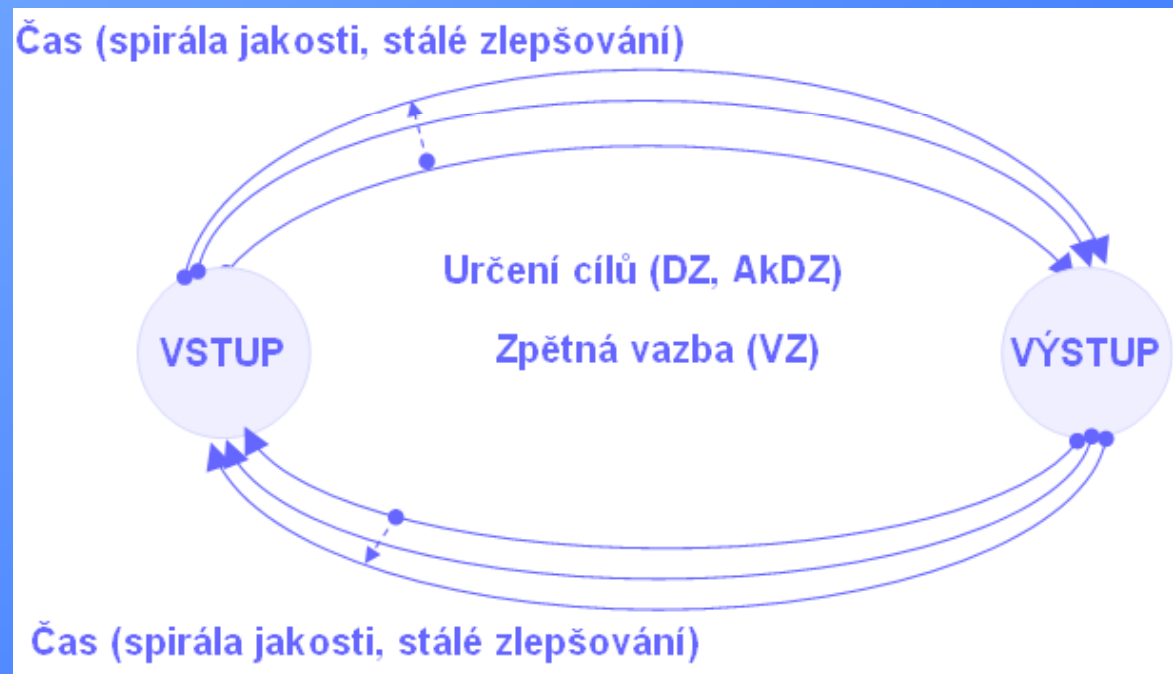
Obecné (technokratické) pojetí kvality:

- Kvalita = stupeň plnění požadavků souborem inherentních znaků produktu
- Požadavky = stanovené, obecně předpokládané nebo závazné potřeby a očekávání
- Produkt = výsledek procesu, přináší užitek konkrétnímu zákazníkovi
- Proces – účelně, logicky a cílevědomě naplánovaná posloupnost činností, jimiž se mění vstupy na požadované výstupy s efektem pro zákazníka
- Co jsou produkty VŠ? Kdo jsou zákazníci VŠ?

Kvalita jako vhodnost k účelu, vhodnost účelu

1. skupina pojetí kvality

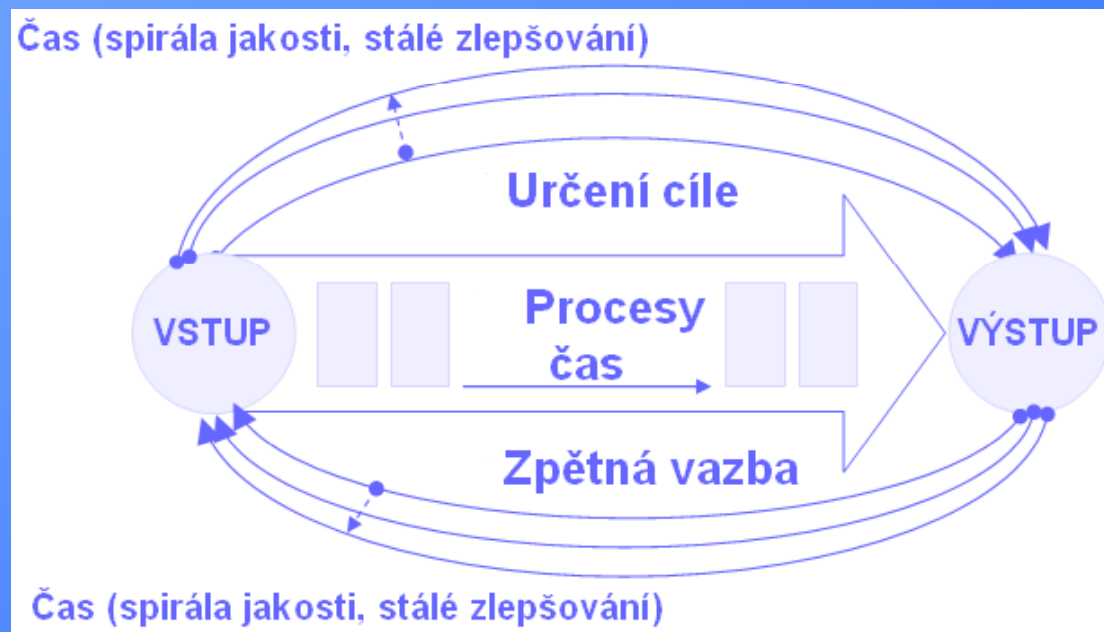
Výstupy jako míra dosažení předem stanovených cílů

Kvalita jako vhodnost k účelu. Procesy.

2. skupina pojetí kvality

Analýza a popis procesů jako souhrnu činností měnících vstupy na požadované výstupy s efektem pro zákazníka

Možné druhy analyzovaných procesů

Vzdělávání

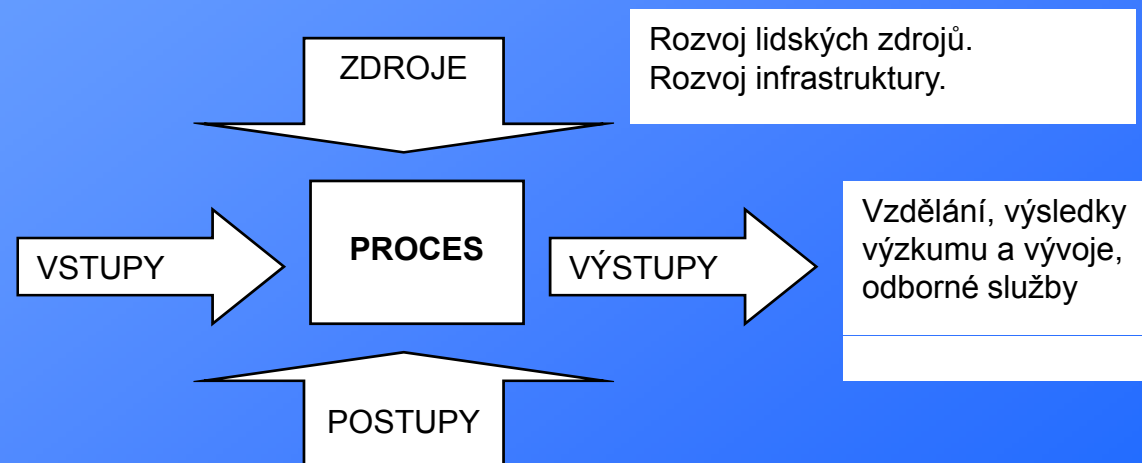
Výzkum a vývoj

Řídící a rozhodovací postupy

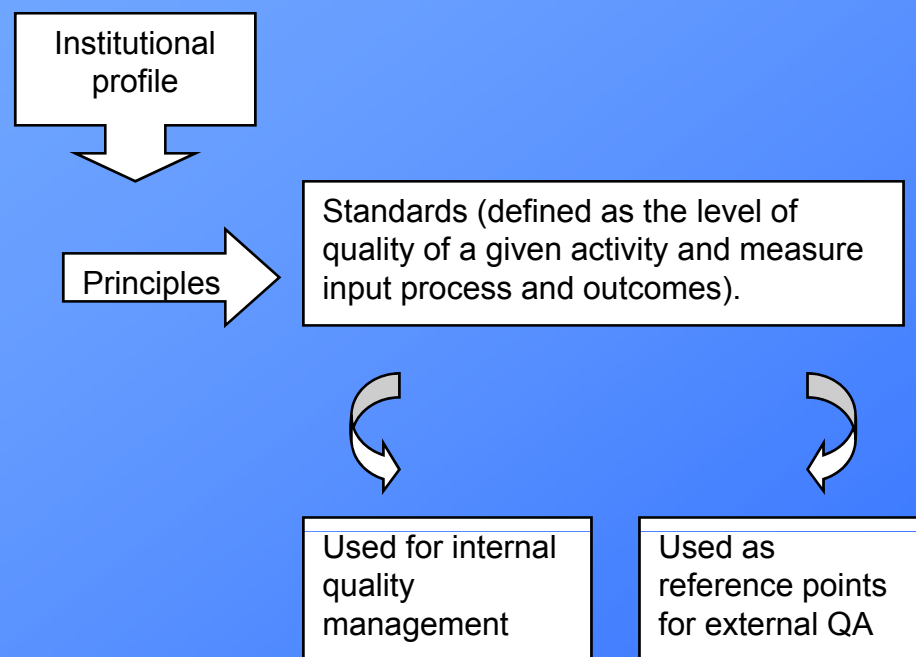
Služby společnosti

Spolupráce s regionem

Služby studentům a zaměstnancům

Kritéria a ukazatele úspěšnosti procesů

seminář EUA – Performance Indicators, Strassbourg, December 2006; Komise RVŠ pro strategie

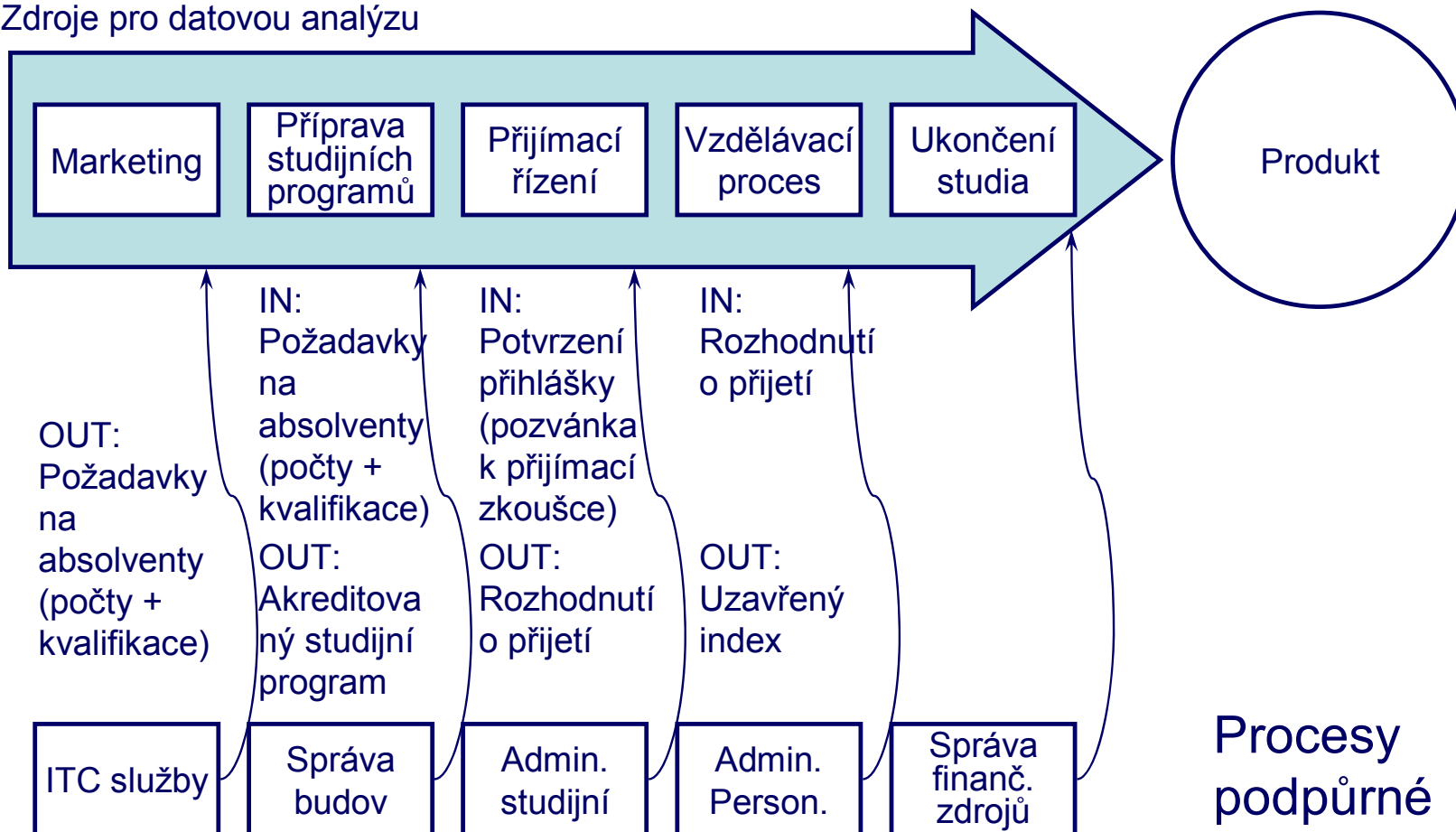
Příklad – pedagogický proces – hlavní

Vstupní požadavky:

- MŠMT
- INFO z podniků
- INFO od absolventů
- Bologna proces
- Zdroje pro datovou analýzu

Znaky produktu:

- Počet absolventů
- Zaměstnání absolventů
- Průměrná vážená doba studia

Procesy podpůrné

Průběh vzdělávacího procesu a studenti

- Středem procesu má být student, ne učitel (přesun od pojetí teaching k learning)
- Uplatnění a využití inovativních metod učení a učení se
- Kniha - Elaine Payne a Lesley Whittaker: Developing Essential Study Skills; český překlad: Klíč k úspěšnému studiu nejen na vysoké škole; Nakl. VUTIUM, cca 12/2007, 400 stran, 200 Kč
- Studentské hodnocení koncepce a průběhu výuky jako významná zpětná vazba
- !!! Rozdílné představy a očekávání studentů (např. Forum – Časopis UK, 3/07. Jiří Mareš: Otevřené otázky ve studentském posuzování kvality výuky)

Produkty vzdělávacího procesu

- Produkt: vzdělání – znalosti a dovednosti; kompetence; profil absolventa; outputs vs. outcomes
- Kompetence: odborné, počítačové jazykové. Soft skills = sociokulturní dovednost. Osobnostní charakteristiky.
- Příklad cílů - IUPUI's 6 Principles of Undergraduate Learning: Core Communication and Quantitative Skills; Critical Thinking; Intellectual Depth, Breadth, and Adaptiveness; Integration and Application of Knowledge; Understanding Society and Culture; values and Ethics
- Příklad cílů: Copenhagen Business School, aj.
- Zpětná vazba: hodnocení přínosů vzdělávacího procesu absolventy a jejich zaměstnavateli

Další hlavní a podpůrné procesy, uplatnění studentů

- Proces výzkumu a vývoje – participace studentů magisterského studia na řešení projektů; výchova k vědecké práci a samostatná tvůrčí činnost v doktorském stupni studia
- Proces odborné spolupráce s okolím – praxe
- Strategické řízení a management: kvalitativní a výkonové ukazatele, jejich analýza jako podpora řídicích a rozhodovacích procesů; uplatnění studentů – služby poskytované jim školou
- Marketing a Public relations, aj.

Použité zdroje

- Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. ENQA Report, Bergen 2005. ISBN: 952-5539-04-0
- Quality Culture in European Universities: A Bottom-up Approach. Report on the three rounds of the quality culture project 2002-2006. EUA Publications 2006. ISBN: 9-0810-6983-7.
- Alois Fiala, Doc.Ing.CSc.: Kvalita vysoké školy. Publikace zpracovaná na VUT v Brně a MU v rámci Rozvojového projektu MŠMT 2006.
- Stanislav Škapa, Ing.et Ing., Ph.D.: Aplikace modelů EFQM a CAF ve vysokém školství. Publikace zpracovaná na VUT v Brně a MU v rámci Rozvojového projektu MŠMT 2006.
- Eva Münsterová, Doc.Ing.CSc.- Stanislav Škapa, Ing.et Ing., Ph.D.: Zabezpečování kvality vysokých škol. Publikace zpracovaná na VUT v Brně a MU v rámci Rozvojového projektu MŠMT 2006.
- a další

Děkuji za pozornost